

Η ΔΕΣΠΟΣΥΝΗ ΔΕ ΜΑΛΕΠΕΡ ¹⁾.

Ἡ χήρα Πινатέλ με ὅλον τὸν μικρόν της μυσ-
λὸν καὶ τὴν χωρικὴν της ὀδυρόχειαν, δὲν ἐξιππά-
σθη εἰς τὴν συγγένειαν ταύτην, μαντεύσασα πά-
ραυτα ἐν ποίᾳ περίπτώσει ὁ υἱός της ἠδυνήθη νὰ
ἐπιτύχῃ τὴν χεῖρα εὐγενοῦς κόρης καὶ πλουσίας
κληρονόμου, καὶ ἐπρονόησε τὰ βέβαια ἀποτελέσ-
ματα τῆς ἐνώσεως ταύτης. Ἀφοῦ δὲ με παρεκά-
λεσε νὰ τῇ ἀναγνώσω καὶ ἐκ δευτέρου τὴν ἐπι-
στολὴν, με εἶπε μετὰ ταῦτα περίσκεπτος γενο-
μένη. — «Ὁ, τι γυαλίζει δὲν εἶναι διαμάντι. Φα-
νερὸν εἶνε ὅτι οἱ γονεῖς, ἔδωκαν τὴν συγκατάθεσιν
τῶν χωρὶς νὰ θέλουν, καὶ οὔτε θέλουν νὰ ἴδωσι
τὴν θυγατέρα τῶν ἀφοῦ ὁ υἱός μου τὴν φέρῃ εἰς
τὴν οἰκίαν μου. Περί προικῶς οὐδεὶς λόγος, ἕως
καὶ θὰ ἀποκληρωθῇ. Καθ' ὅλους τοὺς λόγους τὸ
συνοικέσιον τοῦτο δὲν μᾶς συμφέρει. Τί θὰ τὴν
κάμωμεν ἡμεῖς αὐτὴν τὴν Κυρίαν εἰς τὴν οἰκίαν
μας; . . . ἢ νομίζει ὅτι θὰ γίνωμεν καὶ ὑπηρετὰι
της! . . . Δὲν ἠξεύρω ποῖαν ἐντύπωσιν θὰ κάμῃ
μεταξὺ μας με τὰ φορέματα τοῦ συρμού· ἄλλο
δὲν θὰ καταλάβῃ, παρὰ θὰ ἐπισύρῃ τὸν περίγε-
λον τοῦ χωρίου. Καὶ τί λέγει ἀκόμη ἡ ἐπιστολή;
ὅτι εἶνε πολὺ ὠραία; Βέβαια κανένας γραμματι-
σμένος ἔγραψε τὴν ἐπιστολὴν ταύτην, διότι δὲν
τὴν ἐνόησα καλά.»

Ὁ διδάσκαλος πρὸς τὴν ἀπηνυθύνθη ὁ Φραγκίσκος
Πινатέλ ὅπως τῷ συντάξῃ τὴν ἐπιστολὴν εἶχεν
ὕψος ποιητοῦ συγγραφέως καὶ παρωμοίαζε τὴν
νεάνιδα δὲ Μαλεπέρ με τὴν μητέρα τοῦ ἔρωτος·
τοῦτο ἀνησυχεῖ πολὺ τὴν χήραν Πινатέλ, καὶ ἐ-
δυσκολεύθη, μέχρις οὗ τὴν ἔπεισα ὅτι τοῦτο ἦτο
τρόπος τοῦ ἐκφράζεσθαι.

— Ἀδιάφορον, ἐπανελάβεν αὕτη ὡς ἐκ συμπε-
ρασμοῦ, ὁ πρωτότοκος υἱός μου θὰ δυσαρεστηθῇ
διὰ τὸν γάμον τοῦ ἀδελφοῦ του, καὶ μάλιστα,
διότι ἐγένετο ἄνευ τῆς συγκαταθέσεώς μου.

Καὶ πραγματικῶς τοῦτο τὴν ἡγγίξε περισσό-
τερον, θεωροῦσα αὐτὸ ὡς ἀσυγχώρητον προσβο-
λὴν· πρέπει ὅμως νὰ ὁμολογήσωμεν, ὅτι εἶχε καὶ
δίκαιον, κατὰ τοὺς τύπους τῆς κοινωνίας. Ἐπρο-
πάθησα μολοντοῦτο νὰ τῇ ἀποδείξω ὑπὸ ἄλλην
ἐποψιν τὸν γάμον τοῦ υἱοῦ της, ὅπως διεγείρω
ἐν τῇ καρδίᾳ της χριστιανικὰ αἰσθήματα ἐπιβάλ-
λοντα νὰ ἀγαπᾷ τὴν ξένην, ἣν ἡ θεία Πρόνοια

εἰσήγαγεν ἐντὸς τῆς οἰκογενείας της· ἀλλὰ ποσῶς
οἱ λόγοι μου δὲν συνεκίνησαν τὴν γυναῖκα ταύ-
την, τὴν ἄλλως τε τιμιωτάτην κατὰ τὰς ἰδέας
τοῦ κόσμου, ἀλλὰ μὴ οὔσαν προικισμένην με τὰς
φυσικὰς εἰς τὰς εὐσεβεῖς ψυχὰς ἀρετάς.

Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο εἶχον προσκληθῇ διὰ
τινα ὑπηρεσίαν ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου τοῦ Αἰξ, παρ' ᾧ
καὶ διέμεινα δύο μῆνας. Ἐν ἐσπέρας ἐπέστρεφον
πέζος, καὶ, ἐπειδὴ εἶχεν ἀρχίσαι νὰ πίπτῃ ῥαγ-
δαία βροχὴ καὶ ψυχρὰ, διευθύνθη πρὸς τὴν οἰκίαν
τοῦ Πινатέλ, κειμένην εἰς τὸ ἄκρον τῆς ὁδοῦ, μίαν
λεύγαν μακρὰν τοῦ χωρίου. Ἦτο κτίριον ἄμορφον
καὶ ἀκανόνιστον, τοῦ ὁποῖου τὰ παράθυρα οὐδέπο-
τε ἀπέκτεσαν ὑέλους καὶ φυλλώματα. Ἡ θύρα
τοῦ ἦνοιγεν εἰς αὐλὴν τινα πλήρη θάμνων καὶ ξύ-
λων κατηδαφισμένων οἰκοδομῶν· οὔτε δένδρον ἔμ-
προσθεν τῆς οἰκίας, οὔτε τετράγωνος κήπος πέ-
ριξ· διὰ τοῦτο τὸ μὲν καλοκαίριον καυστικώτα-
τος ἦλτος ἀκτινοβολῶν ἐπὶ τῆς στέγης καθίστα τὸ
ἐσωτερικὸν ὡς φούρνον, τὸν δὲ χειμῶνα ὁ παγετώ-
δης βορρᾶς ἐφύσα ἐλευθέρως μεταξὺ τῶν σανίδων
καὶ τῶν πεπαλαιωμένων θυρωμάτων. Σκότος βα-
θὺ ὑπῆρχε, καὶ ἐνῷ διηρχόμην τὴν αὐλὴν διὰ τῆς
βάθρου μου ἐρευνῶν τὸ ἔδαφος, ἤκουσα φωνὴν
ἐκεῖ πλησίον μου κράζουσαν,

— Φραγκίσκε! ἦλθες τέλος!

Ἐπλησίασα προφέρων τὸ ὄνομά μου· ἀλλ' ἐ-
κείνη ἥτις μοι εἶχε λαλήσει ἐστράφη ἀποτόμως
καὶ ἔγεινεν ἄφαντος εἰς τὸ σκότος χωρὶς νὰ με
δώσῃ ἀπόκρισιν.

Ἐγὼ τότε προχωρήσας ὥθησα τὴν θύραν, ἥτις
ὑπῆρχεν ἡμηνεωγμένη καὶ διελθὼν τὸν σταῦλον
εἰσῆλθον εἰς τὸ δωμάτιον, ὅπου συνήθως ἐκάθητο
ἡ οἰκογένεια, ἀρκετὰ εὐρύχωρον ἀλλὰ τοσοῦτον
σκοτεινὸν καὶ πλήρες καπνοῦ ὥστε μόλις ἀνεγνώ-
ριζεν ὁ εἰς τὸν ἄλλον. Ἡ κλίνη τῆς γράας Πινα-
τέλ, με κίτρινα παραπετάσματα, ἦτο εἰς μίαν
γωνίαν, καὶ πλησίον αὐτῆς τὸ ἱματιοφυλάκιόν
της πάντοτε κλειδωμένον, καὶ παρὰ κάτω ἀγγεῖα
τινὰ μαγειρικά. Τὰ δὲ ἐκ κασσιτέρου ἀγγεῖα, τὰ
ὅποια εἶχε κερδίσει εἰς τοὺς ἀγῶνας ὁ Φραγκί-
σκος, ἐκόσμουσαν τὰ τεῖχη.

Κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην ἦσαν ὅλοι συνηγμένοι
πéριξ τραπέζης ἐνασχολούμενοι νὰ καθαρίζωσι σι-
τον ἀφαιροῦντες τὸ μελάνθιον, τὸ καθιστῶν τὸν
ἄρτον πικρόν. Εἰς λύχνος μόνον καπνίζων ἐφεγγε
καὶ καθεὶς παρεδίδετο εἰς τὸ ἔργον τοῦτο τῶν
μυρμήκων με πολλὴν δραστηριότητα.

— Συγχωρήσατέ μας, Κύριε ἐφημέριε, εἶπεν

(1) Συνέχεια ἀπὸ φυλλαδίου 65.

ἀνασηκωθείσα ἡ γραῖα Πινatel ἄμα μὲ εἶδε. Συχωρήσατέ μας, διέβητε τὸν ἀχυρῶνα χωρὶς φῶς! δὲν σὰς ἤκούσαμεν ἐρχόμενον. Ἡ θύρα, λοιπὸν, εἶνε ἀνοικτή;

— Εἶνε κάποιος εἰς τὴν αὐλὴν, ἀπεκρίθη, ἴσως ἡ νέα νύμφη σας περιμένει τὸν συζυγὸν της.

Ἡ γραῖα Πινatel ὕψωσε τοὺς ὤμους, ὁ δὲ πρωτότοκος ὑπεψιθύρισε μετὰ τῶν ὀδόντων του.

— Μοῦ φαίνεται, ἔχει ὀρεξιν νὰ ἐξημερώσῃ ἔξω.

— Μήπως ὁ Φραγκίσκος εἶνε εἰς τὸ ὄρος; ἠρώτησα, συλλογισθεῖς, ὅτι πιθανὸν νὰ ὑπῆγεν εἰς Μαλεπέρ, ὅπου μεγάλαι ζημίαι εἶχον συμβῇ μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ βαρῶνου· μάλιστα ἐλέγετο, ὅτι οἱ χωρικοὶ εἶχον λεηλατήσει τὸ φρούριον καύσαντες καὶ μέρος τῆς οἰκοδομῆς.

— Καὶ τί νὰ κάμῃ νὰ υπάγῃ ἐκεῖ; ἀπεκρίθη ἡ γραῖα Πινatel. Ἄλλον δρόμον ἐπῆρε. Τί θέλετε, κύριε ἐφημέριε, δὲν κάθεται ποτὲ εἰς τὴν οἰκίαν αὐτὸ τὸ παιδί. Σήμερον ὑπῆγε νὰ διασκεδάσῃ εἰς τὴν πανηγυριν τοῦ Ἄππ.

Ἐκάθισα τότε ἐγὼ εἰς τὴν τιμητικὴν θέσιν, πρὸς τὰ ἄνω τῆς ἐστίας, ἔνθα ὀλίγον πῦρ ἔκαιε καὶ μικρὰ χύτρα ἀνέθραζε παρὰ τὴν στάκτην, ἐνῷ ἡ ὥρα τοῦ δείπνου εἶχε παρέλθει.

Ἡ πολιτικὴ τῶν χωρικῶν συνίσταται νὰ διατηροῦν τὴν συνομιλίαν εἰς τρόπον, ὥστε ποτὲ ὁ διαλεγόμενος νὰ μὴ λάβῃ τὸν κόπον νὰ τοῖς ἀποκριθῇ. Ἐνῷ ὠμίουν περὶ τῶν χοίρων των καὶ περὶ τῶν αἰγῶν των, ἡ νέα νύμφη εἰσελθοῦσα ἐλαφρῶς ἐκάθισεν εἰς τὴν ἄλλην ἄκραν τῆς ἐστίας καταβρεγμένη ἐκ τῆς βροχῆς καὶ καταπαγωμένη ἐκ τοῦ ψύχους.

— Νύμφη, ὅταν ἐξέρχῃσαι τὸ ἑσπέρας νὰ μὴ ἀφίνης ποτὲ τὴν θύραν ἀνοικτὴν, τῇ εἶπε τραχέως ἡ γραῖα.

— Καὶ πῶς θὰ ἔμβω πάλιν ἂν τὴν κλείσω; ἀνέλαθεν αὐτὴ μὲ ἡμισείαν φωνὴν καὶ παρωγισμένη.

Ἐπειτα οὐδαὶς πλέον ἔδωκε προσοχὴν εἰς αὐτήν. Ὁ πρωτότοκος ἐξηκολούθησε τὴν ἱστορίαν τῆς πωλήσεως τῶν χοίρων, οἱ δὲ ἄλλοι ἀδελφοὶ συνωμiloῦν ἐπίσης καὶ φιλονεικία ἡγήθη μετὰ τῶν περὶ τοῦ ἀναστήματος καὶ τοῦ ἐρίου τῶν πωληθέντων ζώων. Ἐνῷ δὲ οὗτοι ἐφλυαροῦν ἐγὼ παρετήρουν τὴν νεαρὰν γυναῖκα μετὰ μεγίστης συμπαθείας καὶ περιεργείας ἐνδεδυμένην οὖσαν ὡς τὴν γραῖαν Πινatel μὲ φαῖον φόρεμα καὶ τὴν κεφαλὴν δεδεμένην διὰ μανδηλίου, τὸ ὅποιον

φθάνον μέχρι πώγωνος ἀπέκρυπτεν ὀλοτελῶς τὴν κόμην αὐτῆς. Τοσοῦτον ὅμως ἡ ὄψις τῆς ἦτο λευκὴ καὶ καθαρὰ, ὥστε ἐνόμιζέ τις, ὅτι εἶχε πρόσωπον ἐκ μαρμάρου. Καθημένη παρὰ τὴν ἐστίαν ἀνεσκάλευε τὸ πῦρ τρέμουσα ὑπὸ τὰ βεδρεγμένα ἐνδύματά της καὶ ἔκυπτε τὴν κεφαλὴν, ὥς νὰ ἐφοβεῖτο μήπως τῇ ἀπευθύνῃ τὸν λόγον. Τοῦτο ἰδὼν ἐγὼ δὲν τῇ εἶπον τίποτε, μάλιστα ἀπέφειγον καὶ νὰ κυττάζω αὐτήν· μόνον παραμερίσας ὀλίγον τὴν χύτραν ἔρριψα εἰς τὴν ἐστίαν ὀλίγα ξύλα, ἐκεῖ εὐρισκόμενα, ὅπως ἀποθέσῃ ἐπὶ τῆς στάκτης τοὺς καταψύχους πόδας της. Ἀφοῦ δὲ ἐθερμάνθη ἐσταύρωσε τὰς χεῖρας καὶ ἐστηρίχθη, κλείσασα τοὺς ὀφθαλμούς, ἐπὶ τοῦ τοίχου, ὥς τις ὑπνώττων μετὰ μεγάλην κούρασιν.

Ἡ βροχὴ ἐν τούτοις ἐξηκολούθει πάντοτε, διὰ τοῦτο καὶ ἐγὼ ἠναγκαζόμην νὰ μένω. Καθ' ὅλον ὅμως τὸ διάστημα τοῦτο ἡ νέα γυνὴ οὔτε ἐκινήθη καὶ, οὔτε εἰσάπαξ ἥνοιζε τοὺς ὀφθαλμούς. Ὅτε δὲ τέλος ἡγέρθη διὰ νὰ ἀποσυρθῇ, βλέπων ὅτι ἡ κακοκαιρία θὰ ἐξακολουθήσῃ δι' ὅλης τῆς νυκτός, ἠκούσθη σύριγμα εἰς τὴν αὐλὴν, εἰς τὸ ὅποιον ὁ σκύλος τῆς οἰκίας ἔτρεξε κινῶν τὴν οἶκράν του.

— Αὐτὸς εἶναι! ἀνέκραξεν ἡ νέα γυνὴ αἰφνιδίως ἀνατιναχθεῖσα καὶ τρέξασα πρὸς τὸν συζυγὸν της, ἐνῷ οἱ ἄλλοι ἔμειναν καθήμενοι περὶ τὴν τράπεζαν.

— Ἐ! φθάνει νὰ εὕρῃ τὴν σοῦπα ζεστή!.. ἐψιθύρισεν ἡ γραῖα βίψασα βλέμμα ἐπὶ τῆς θέσεως, ἣν ἀφῆκεν ἡ νύμφη της.

Μετ' ὀλίγον εἰσῆλθε καὶ ὁ Ἀββάτος περιχαρής. — Καλησπέρα σας. Τί κάμνετε, κύριε ἐφημέριε, καὶ σεῖς; μπετέρα, πῶς εἰσθε; μὰ εἶπεν ἀφοῦ ἔρριψεν εἰς μίαν γωνίαν τὴν βραδὸν του καὶ τὸ χονδρὸν ἐπανωφοριὸν του.

— Ἐ! καλὰ, ἀπεκρίθη αὐτὴ, καὶ σὺ υἱέ μου;

— Ἐτσι καὶ ἔτσι, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον θὰ εἶμαι καλῆτερα, εἶπεν ἀνακαγχάσας καὶ τύπτων διὰ τῆς χειρὸς ἐπὶ τοῦ στομάχου του.

— Πῶς, δὲν ἐδειπνησες! ἀνέκραξεν ἡ γραῖα λοιπὸν κάθισε ἐδῶ.

Καὶ παραμερίσασα, ὅπως τῷ ἀφῆσθαι θέσιν πλῆσιον τῆς τραπέζης ἐπρόσθεσε στρεφόμενη πρὸς τὴν συζυγὸν αὐτοῦ. — Νύμφη, δὲ; του νὰ φάγῃ.

Ἐκεῖνη ὑπήκουσε καὶ σηκωθείσα ἔλαβε μέγα ψωμίον μέλαν ὁμοῦ μὲ γαβιθὰ πλήρη τούπας ἐκ λαχανικῶν καὶ τὰ ἀπέθεσεν ἐνώπιόν του. Ἀλλ' ἀτυχῶς ἡ σοῦπα ἦτο κρύα καὶ ὁ Ἀββάτος δυσχερестήθη, ἡ δὲ γραῖα ἀνέκραξεν ὠργισμένη. — Πα-

ναγία μου! και τί ἔκαμνες λοιπὸν ἐκεῖ τόσην ὥραν; Τοῦ ῥχεται και κανενὸς νὰ γελάσῃ νὰ βλέπῃ νέαν τῆς ἡλικίας σου νὰ μὴν ἡξέσῃ νὰ βάλλῃ ἕνα τσουκάλι ᾗ τὴν φωτιά. Τὸ καλὸν εἶναι ὅτι δὲν σοῦ ὁμοιάζουν οἱ ἄλλοι, ἐπροσθεσε θεωροῦσα εὐνοϊκῶς τὴν νόμφν τῆς ἐκλογῆς της. Ὄταν ἔρχεται ὁ μεγάλος μου υἱὸς εἰς τὸ σπῆτι εὐρίσκει πάντοτε τὴν γυναῖκά του εἰς τὴν δουλειάν και κάτι τι νὰ ψήνεται εἰς τὴν στάκτην. Λάβε και σὺ παραδειγμα ἀπὸ τὴν νόμφν σου, ἂν θέλῃς νὰ γίνῃς καλὴ οἰκοκυρά.

— Ἀφοῦ ὁ Φραγκίσκος δὲν παραπονεῖται μὴ σὰς μέλει σὰς, ἀπεκρίθη ἐκείνη μὲ τρόπον αὐθάδη.

Ἔσπευσα τότε νὰ ἐπέμεινω ὁμολογήσας, ὅτι ἐδικόν μου σφάλμα ἦτον, ἐὰν ὁ Φραγκίσκος ἔτρωγε τὸ φαγητόν του κρύον, διότι ἐγὼ εἶχον παραμερίσει τὴν χύτραν. Ὁ Φραγκίσκος θέλει μὲ συγχωρήσει, ἐπρόσθεσα, ἄλλοτε θὰ ἦμαι προσεκτικώτερος.

— Ἐννοεῖται, δὲν ἀξίζει τὸν κόπον νὰ συγχυζώμεθα διὰ τοιαῦτα πράγματα, εἶπε τότε οὗτος πρὸς τὰς δύο γυναῖκας. Ἡ σοῦπα δὲν εἶνε κακὴ, λοιπὸν ἂς μὴν ὁμιλῶμεν πλέον περὶ τούτου. Τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι εἶμαι καταλασπωμένος και οἱ πόδες μου κατάψυχροι...

— Θεὸς ὀλίγην ζεστὴν στάκτην εἰς τὰ παπούτζια σου διέκοψεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ μετὰ μερίμνης. Αὐτὸ εἶνε τὸ καλλήτερον διὰ νὰ ζεσταθῇς.

— Νὰ, λάβε τα, γυναῖκά μου, εἶπεν ὁ Ἀββάτος ἐκβάλλων τὰ χονδροῦποδήματά του καταλασπωμένα, καθάρισέ τα.

Ἐκείνη δὲ καθάρισσα τὴν λάσπην χωρὶς νὰ προσφέρῃ λέξιν ἔβαλεν ἐντὸς αὐτῶν ὀλίγην στάκτην και τὰ ἀπέδωκεν εἰς τὸν σύζυγόν της.

Ἀναμφιβόλως, εἶπον κατ' ἑμαυτὸν, βλέπων ταύτην τοσοῦτον τεταπεινωμένην και τοσοῦτον σκληρῶς τιμωρηθεῖσαν διὰ τὸ σφάλμα της, ἀναμφιβόλως θέλει ἐναγκαλισθῇ τὴν θρησκείαν, ἥτις εἶνε ἡ μόνη δυναμένη νὰ τὴν ὑποστηρίξῃ και ἐνισχύσῃ ἐναντίον τῶν μακρῶν δοκιμασιῶν, αἵτινες τὴν ἐπερίμενον, και ἀνεχώρησα ὑπὸ τῆς πεποιοῦσας ταύτης κατεχόμενος.

Τὴν ἀκόλουθον ὅμως κυριακὴν δὲν ἐφάνη εἰς τὴν ἐκκλησίαν, οὐδὲ τὰς ἐορτὰς τῶν Χριστουγέννων, ἐνῷ οἱ Πινατέλ παρευρίσκοντο τακτικῶς εἰς τὴν λειτουργίαν, ἂν και δὲν ἦσαν ἐνθερμοὶ χριστιανοί. Ἐρωτήσας δὲ τὴν γραῖαν, διατί ἡ νόμφη της δὲν ἦρχετο εἰς τὴν ἐκκλησίαν και τί ἔκαμνεν εἰς τὴν οἰκίαν; — Τίποτε, μ' ἀπεκρίθη κάθηται εἰς τὴν γωνίαν τῆς ἐστίας κατὰ τὴν συνήθειάν της

μὲ τὰς χεῖρας ἐσταυρωμένας και τοὺς πόδας εἰς τὴν στάκτην. Καὶ φωτιά ἂν ἐπιαναν τὰ φορέματά της, ὁ Θεὸς νὰ μὲ συγχωρήσῃ, μὲ φαίνεται ὅτι δὲν θὰ ἄπλωνε τὰς χεῖρας νὰ τὴν σβύσῃ.

Μετὰ ἡμέρας δεκαπέντε ἐπέστρεψα εἰς τοὺς Πινατέλ, διότι ἐσυνείθιζον νὰ ἐπισκέπτωμαι τὰς οἰκογενεῖας τῆς ἐνορίας μου ἅπαξ ἡ δις τῆς ἐβδομάδος. Εὗρον δὲ τὴν νεαρὴν γυναῖκα μόνην και καθήμενην εἰς τὸν ἥλιον πρὸ τῆς θύρας, τὸ χωρικὸν της σκιαδιον χαμηλωμένον ἔχουσιν ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν. Τὴν ἐπλησίασα, διότι δὲν μὲ εἶχε παρατηρήσει, και μ' ἐφάνη ὅτι ἡ παρουσία μου δὲν τὴν εὐχαρίστησε πολὺ.

— Δὲν εἶνε κανεὶς εἰς τὴν οἰκίαν, μὲ εἶπεν εἰς ἐπαρχιακὴν διάλεκτον ἀποτόμως σηκωθείσα. Ὅλοι λείπουν ἀπὸ τῆς πρωῒας εἰς τὴν ἑσπέρην.

— Ἐὰν δὲν σὰς ἐνοχλῶ θ' ἀναπαυθῶ ὀλίγον ἐδῶ, τῇ ἀπεκρίθη γαλλιστί.

Ἐρυθρίασεν και ἐξεπλάγῃ εἰς τὴν μὴ εἰς ἐπαρχιακὴν διάλεκτον ἀπόκρισίν μου, διότι ἐνόμιζεν ὅτι ἠγνόουν τὴν καταγωγὴν της. Ἐπειτα ὅμως, ἀφοῦ καθυσόχασε, μ' ἀπεκρίθη ἐπίσης εἰς καθαρὰν Γαλλικὴν διάλεκτον και μὲ ὕφος, ὅποιον εἶχεν ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς μητρὸς της. — Λάβετε τὴν καλωσύνην, κύριε, νὰ εἰσέλθετε εἰς τὴν οἰκίαν.

Ἀλλ' ἐγὼ τὴν εὐχαρήστησα και οὕτως ἐμείναμεν ἔξω, καθήσαντες ἐπὶ ἐνὸς ἐδωλίου πλησίον τοῦ τοίχου. Ὁ καιρὸς ἦτο γλυκύτατος και λαμπρὸς, τὰ δὲ στρουθία περιχαρῶς κατεπέτων ἐπὶ τῶν θάμνων.

— Τί ὠραία ἡμέρα! εἶπον πρὸς αὐτήν. Ὁ λαμπρὸς οὗτος ἥλιος εἶνε ὡς τὸ εὐνοϊκὸν βλέμμα τοῦ ὑψίστου τὸ ὅποιον ῥίπτει ἐπὶ τῶν πλασμάτων του. Ἡ πλέον τεθλιμμένη ψυχὴ ὑψοῦται και παρηγορεῖται ὑπὸ τὰς εὐεργετικὰς ἀκτῖνας, τὰς ἀναζωγονόουσας τὴν φύσιν και τὴν ζωὴν τοῦ παντός. Ἄς ἀποδώσωμεν εὐχαριστίας τῷ Ἱψίστῳ! Εὐλογημένος ἂς ᾔηε ὁ παντοδύναμος ὁ ἐπαγρυπνῶν ἐφ' ἡμῶν!

Αὕτη δὲν μ' ἀπεκρίθη, μόνον μὲ ἠτένισε μετὰ τοῦ ἀλαζονικοῦ και εἰρωνικοῦ ὕφους ὅποιον οἱ ἄθεοι λαμβάνουν μετὰ τῶν ἀνθρώπων τοῦ ἐπαγγέλματός μας, τῶν προσπαθούντων νὰ τοῖς ἐμπνεύσωσι τὴν πρὸς τὸν Θεὸν πίστιν και ἀγάπην. Πολλάκις εἶχον ὑποφέρει τὰς πρὸς τὴν θρησκείαν καταφρονήσεις και τὴν ἀπ' αὐτῆς ἀποστροφὴν, ἀλλ' ἦτο τοῦλάχιστον ἐκ μέρους ἀνθρώπων ποτισμένων μισαλλόθρησκον φιλοσοφίαν, ἡ μᾶλλον ἡμὴν ἐκτεθειμένοις εἰς τοὺς σαρκασμοὺς τῶν ἀσεβῶν αὐ-

τῶν καὶ ἀνοήτων, τῶν ἐχόντων ὡς δόξαν τῶν νὰ προσβάλλωσι. τὸ ἐνδυνάμας. Ἡ κακὴ διάθεσις ὅμως τῆς γυναικὸς ταύτης ἀλγεινὴν ἐντύπωσιν μοι ἐπροξένησεν. Ἐξηκολούθησα μολοντοῦτο νὰ τῇ ὁμιλῶ περὶ τοῦ μεγαλείου τῆς θρησκείας καὶ τῶν ἀπείρων παραμυθιῶν, ἃς προσφέρει ἡ πείρα τῶν Χριστιανικῶν ἀρετῶν. Ἀλλ' οἱ λόγοι μου οὐδὲν, ὡς ἠλπίζον, ἔφερον ἀποτελεσμα' ἐξ ἐναντίας ἠρέθισαν αὐτὴν καὶ ἐξέφρασεν ἰδέας τὰς ὁποίας οὐδέποτε ὑπέθετον ὅτι εἶχε, φιλονεικοῦσα μετὰ ζήσεως καὶ ἐκθέτουσα τὰς δοξασίας της, ἀρνούμενη τὰς ἀρχὰς καὶ τὰ θρησκευτάτα τὰ ὁποῖα μᾶς διδάσκει ἡ Ἀγία Γραφή. Μάλιστα ἀπεσβολώθη ἀκούσας ἀπὸ νέαν, τοσοῦτον τρυφερὰς ἡλικίας ἰδέας τόσο ἀνοήτους καὶ τόσο τολμηράς, τοσαύτην ἰσχυρογνωμοσύνην εἰς τὴν ἀμφιβολίαν καὶ τοσοῦτον πάθος εἰς τὴν ἀπιστίαν. Εἶχε πνεῦμα μὲν λαμπρὸν, φιλόνεικον, εὐκόλως ἐξαπτόμενον, καρδίαν δὲ σκληρὰν καὶ πάντα ἀνεπίδεκτον συγκινήσεως. Ἐστερεῖτο ἐκείνου τὸ ὁποῖον ἡ ἐκλεκτὴ κοινωνία ἀποκαλεῖ εὐαίσθησίαν καὶ τρυφερότητα, ἔχουσα ἂν τ' αὐτῶν φαντασίαν παράφορον σφαλεροῦ γέμουσαν ἐνθουσιασμοῦ. Ἀκροαζόμενος δὲ ταύτην ἐνόησα ποίας παρεκτροπῆς ἦτο ἱκανή, καὶ πῶς παρασυρθεῖσα κατήντησεν εἰς τὴν τὴν ἐβλεπον θέσιν. Ἦμην τότε νέος καὶ δὲν εἶχον καλῶς ἐμβρατεύσει εἰς τὸ βάθος τῆς ἀνθρωπίνου συνειδήσεως, θέν καὶ κατετρόμαξα διὰ τὴν κατάστασιν τῆς αἰτίας ἐλεύσεως ταύτης ψυχῆς. Ἦρχισα δὲ νὰ ἱκετεύω τὸν ὕψιστον ὅπως διὰ θαύματος τῆς θείας αὐτοῦ χάριτος ἐπαναφέρῃ αὐτὴν εἰς τὴν εὐθεῖαν ὁδόν. Οὕτω δὲ ἔμενον σιωπῶν καὶ δεόμενος ἐν τῷ βᾶθει τῆς καρδίας μου.

— Ἡ φιλονεικία ἐτελείωσεν, ἃς συνδιαλεχθόμεν λοιπὸν περὶ ἄλλων πραγμάτων, μὲ εἶπε σχεδὸν εὐθύμως ἡ νέα γυνὴ ἐκλαβούσα τὴν σιωπὴν μου ὡς ταπεινώσιν.

Τότε ἠθέλησα νὰ τῇ δώσω ὠφελίμους συμβουλὰς ὡς πρὸς τὰ ἀφορῶντα τὴν θέσιν της, μὴ διςάσας νὰ τὴν εἶπω τίνι τρόπῳ ὦφειλε νὰ φέρηται διὰ νὰ καταστήσῃ εὐαρεστοτέρα τὰς σχέσεις της μετὰ τῆς νέας οικογενείας της. Ἀλλ' αὕτη ἐμποδίσασά με νὰ τελειώσω μὲ εἶπεν ἡσύχως,

— Ἡξεύρω ἐγὼ τί κάμνω. Οἱ ἄνθρωποι οὗτοι μὲ μισοῦν, καὶ οὐδέποτε θέλουν μεταβληθῇ τὰ πρὸς ἐμὲ αἰσθημάτά των, εἰς τὰ ὁποῖα, ὁμολογῶ, ὑπάρχει ἀμοιβαιότης. Πρέπει ὅμως νὰ ὑποφέρωμεν ὁ εἰς τὸν ἄλλον μέχρις ὅτου ἡ γραῖα δώσῃ εἰς τὸν υἱὸν της· τὸ ἀντικεῖν εἰς αὐτὸν ποσὸν ἐκ πατρικῆς

κληρονομίας· δηλ. πεντήκοντα Λουδοβίκια τίποτε περισσώτερον διὰ τούτων τουλάχιστον δυνάμεθα νὰ ἀγοράσωμεν μικρὸν τινα ἀγρὸν τὸν ὅποιον θέλωμεν καλλιεργεῖ. Ὁ σύζυγός μου ἤδη ἐφρόντισε καὶ εὔρε μικρὸν ὑποστατικὸν μετανάστου τινός. . . . δυστυχῶς ὅμως θέλομεν περιμείνειν μέχρι τῆς ἐορτῆς τοῦ Ἀγίου Μηχαήλ. . . . ἐν ἔτο; σχεδόν. . . . ἀλλὰ θὰ λάβω ὑπομονήν.

Τὸ σχέδιον αὐτῶν μ' ἐφάνη δύσκολον καὶ ἀπετόλημσα νὰ κάμω παρατηρήσεις τινάς.

— Δὲν εἶσαι συνειθισμένη νὰ ἐργάζῃσαι, τὴν εἶπον· ὅσον θάρρος καὶ θέλησιν ἂν ἔχῃς δυσκόλως θέλεις συνειθίσει τοσοῦτον ἐργατικὸν καὶ σκληρὸν βίον. Ἐπειτα ὁ σύζυγός σου δὲν θὰ σὲ βοηθῇ, ὡς νομίζεις, ἴσως. διότι οὔτε ἐσκάλισε, οὔτε ἐγεωπόνησέ ποτὲ, ὡς οἱ ἀδελφοί του.

— Ναι, δὲν τὸ ἀρνοῦμαι, εἶνε ὀκνηρὸς, διέκοψε χωρὶς νὰ ταραχθῇ γνωρίζω τὸ ἐλάττωμά του, τοῦτο καὶ ἄλλα προσέτι ὅτι δηλαδὴ εἶνε μέθυσο καὶ χερτοπακίκτης· ἀλλ' ἡ μήτηρ του πταίει, διότι τὸν ἀφίνει κατὰ τὴν παιδικὴν του ἡλικίαν νὰ κάμνῃ ὅ,τι θέλει. Καὶ σήμερον ἀκόμη τῷ ἐπιτρέπει τὰς ἀπουσίας του βοηθοῦσα μάλιστα αὐτὸν εἰς τὸ ν' ἀπομακρύνῃται ἀπ' ἐμέ. Ὅταν ὅμως θὰ εἴμεθα μόνοι εἰς τὴν οἰκίαν μας δὲν θὰ μὲ ἀφίην τοιουτοτρόπως, διότι ἐγὼ θέλω τὸν κρατεῖν, καὶ οὕτω θέλει παύσει νὰ συχνάζῃ τὰ καπηλεῖα, διαγών βίον τακτικὸν καὶ φιλόπονον ὁποῖος εἶνε προωρισμένος εἰς τοὺς ἀνθρώπους, ἐκπληρῶν τέλος χρῆς συζύγου καὶ πολίτου.

Ἐγὼ ἐσιώπων καλοκάγαθῳ φερόμενος· ἀλλ' ὅστις εἶχε γνωρίσει τὸν Φραγκίσκον Πινατέλ ἤ-ξευρεν ὅτι ποτὲ δὲν ἤθελεν οὗτος δυνηθῇ νὰ κερδίσῃ τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα, καὶ ὅτι μόνον ἱκανὸς ἦτο νὰ δεικνύῃ τὴν ἀθλητικὴν του δύναμιν. Ἀλλως δὲ ἐστερεῖτο τῶν οὐσιωδῶν ἰδιότητων τοῦ χωρικοῦ, ἦτοι τῆς ὑπομονῆς, τῆς ἐπιμονῆς, τῆς προσοχῆς καὶ τοῦ οικονομολογικοῦ πρὸ πάντων πνεύματος. Ἦτο ἄνθρωπος περὶωρισμένων ἰδεῶν, φυσικῶς μὲν ἀπαλοῦ καὶ χαροποιῦ χαρακτῆρος, ἀλλ' ὀργίλος εἰς τὸν ὑπέρτατον βαθμόν. Ἡ μήτηρ του, τῆς ὁποίας ἦτο τὸ προτιμώμενον τέκνον, τὸν εἶχε καλῶς γνωρίσει μὴ παραδοῦσα αὐτῷ τὸ κληρονομικὸν του μερίδιον· ὅτε δὲ τὸ ἄσωτον τοῦτο τέκνον εἰσῆρχετο εἰς τὸν οἶκον εὗρισκε μόνον τερμάχιον ἄρτου καὶ τὴν σοῦπαν του. Τὸ νὰ κάμω δὲ νὰ ἐννοήσῃ ἡ δυστυχὴς γυνὴ ὁποίας ἀγωγῆς εἶχεν ἀνάγκη ὁ σύζυγός της, εἰς μάτην ἤθελον προσπαθῆσαι, διότι τοῦτο ἦτο ἀδύνατον εἰς αὐτὴν· τῇ

εἶπον μόνον νὰ μὴ πράξῃ τίποτε ἄνευ τῶν συμβουλῶν τῆς πενθερᾶς της καὶ ἀπεσύρθη καταπιεσμένος, μὴ δυνθῆναι νὰ φωτίσω αὐτὴν μήτε περὶ τῶν κινδύνων τῆς ἀθανάτου ψυχῆς της, μήτε περὶ τῶν ἀποβλεπόντων τὰ συμφέροντά της.

Μετά τινὰς ἡμέρας ἀνεχώρησα εἰς Ἅγιον Κ... προσκληθεὶς πάλιν ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου τοῦ Αἰῆ. Ἐπιλησιάζομεν δὲ εἰς τὰς θλιβεράς ἡμέρας τῆς ἐπαναστάσεως, καὶ, διαιρεθείσης τῆς ἐκκλησίας ὑπὸ τοῦ σχίσματος, ἡ καταδιώξις ἤρχισεν ἐναντίον τῶν ἀρνούμενων νὰ συμμορφωθῶσι μὲ τὸ πολιτικὸν διάταγμα τοῦ κλήρου. Ἐπὶ μῆνας ὁλοκλήρους διέτρεχον τὴν ἐπισκοπὴν, ὡς ἱεραπόστολος, ἐνθαρρύνων τοὺς ἀδυνάτους καὶ φωτίζων τοὺς δισταζόντας.

Ἀφοῦ δ' ἐτελείωσα τὴν περιοδείαν μου ἐπορεύθην εἰς Σ... Ἡμεθα περὶ τὰ τέλη τοῦ σεπτεμβρίου καὶ σχεδὸν ἑτος εἶχε παρέλθει, ἀφ' οὔτου εἶχον ἐγκαταλείψει τὴν ἐνορίαν μου. Τὸ Σ... εἶναι ἐκτεταμένον προάστειον κείμενον δύο λεύγας μακρὰν τοῦ Ἁγίου Κ... ἤλθον δὲ ἐκεῖ τὴν παραμονὴν τῆς πανηγύρεως, ἑορτῆς διαρκούσης πρὸς ὁλοκλήρους ἡμέρας. Τὴν ἐπαύριον ἐνῶ ἐξηρχόμην τῆς ἐκκλησίας, ἀπῆντησα τὸν Φραγκίσκον ἐνδεδυμένον τὰ ἑορτάσιμά του φορέματα καὶ τρέχοντα μετὰ σπουδῆς πρὸς τὴν πανήγυριν. Τὸν ἐπλησίασα καὶ τὸν ἠρώτησα περὶ τῆς οἰκογενείας του.

— Ὅτε ἀνεχώρησα τοὺς ἄφησα ὅλους καλῶς ἔχοντας, μ' ἀπεκρίθη. Ἡ μήτηρ μου πάντοτε ἡ ἰδίᾳ, εὐθεῖα ὡς λόγχη καὶ εὐκίνητος ὡς δεκαπενταετὴς κόρη, ἡ γυνὴ μου καὶ αὐτὴ δὲν εἶναι κακὰ, μόνον ὀλίγον λιγνούτσικη.

— Καὶ ἤλθες μόνος; τὸν ἠρώτησά πάλιν.

— Ἐμελλε νὰ μὲ συνοδεύσῃ ὁ μεγαλύτερος ἀδελφός μου, ἀλλ' ἐμποδίσθη. Ἡξεύρετε, κύριε ἐφημέριε, ὅτι ἔχω δουλειὰς ἀπεφάσισα ν' ἀγοράσω ἓνα ἀγρὸν ἀρκετὰ μέγαλον, τὸν ὁποῖον θέλω καλλιεργῆσαι διὰ μισθωτῶν ἀνθρώπων. Θέλω ἀγοράσαι προσέτι ἓν ζευγὸς βοῶν, ἓνα ἵππον καὶ ἑκατὸν πρόβατα καὶ ἄλλα.

— Ἀλλὰ θὰ σοὶ κοστίσουν πολὺ, τῷ εἶπον.

— Ἐγὼ ἐδῶ ἐπτακόσια φράγκα τὰ ὁποῖα μοι ἔδωκεν ἡ μήτηρ μου, εἶπε κτυπήσας τὴν ζώνην του, ὅπως ἀκουσθῶσι τὰ περιεχόμενα ἐν αὐτῷ χρήματα.

Μετά ταῦτα ἐχωρίσθημεν. Περὶ τὴν δύσιν δὲ τοῦ ἡλίου ἐνῶ ἐπορεύομην διὰ νὰ ἀναγνώσω ὑπὸ τὰς ἐλαίας τὴν σύνοψίν μου, ἀπῆντησα αὐτὸν πα-

λιν εἰς γωνίαν τινὰ τῆς ὁδοῦ ἀσκεπῇ τὴν κεφαλὴν (σημεῖον παρὰ τοῖς χωρικοῖς μεγάλης ἀταξίας νοός) καὶ βαδίζοντα ἀπροσέκτως. Μὲ εἶδεν ὁμῶς καὶ ἤλθε κατ' εὐθείαν.

— Δύνασθε, κύριε ἐφημέριε, νὰ μοὶ δανείσητε, ἐν πεντάφραγκον; μὲ εἶπεν μετὰ σπουδῆς.

— Ἐν ἔχω καὶ σοὶ τὸ δίδω, ἀλλ' εἰπέ μοι τί σοὶ συνέβη;

Καὶ λαβὼν τὸν βραχίονά του ἔσυρα αὐτὸν μακρὰν τοῦ πλήθους εἰς παράμερον μέρος. Οὗτος δὲ ἀφέθη εἰς τὰς χεῖράς μου μὴ ἀποκρινόμενος τὸ πρῶτον εἰς τὰς ἐπιμόνους ἐρωτήσεις μου. Ἐπειτα ὁμῶς συνελθὼν ἐκ τῆς ἀπογνώσεώς του μοὶ ὁμολόγησε βλασφημιῶν καὶ παράφορος ἐκ τῆς λύπης ὅτι ἔχασεν εἰς τὸ χαρτοπαίγνιον ὅλα τὰ χρήματά του.

Στιγμὴ κατάλληλος διὰ νὰ τὸν ἐπιπλήξω διὰ τὸ σφάλμα του καὶ νὰ τὸν φέρω εἰς μετάνοιαν δὲν ἤτο· μᾶλλον δὲ ἐπροσπάθησα νὰ καταπαύσω τὴν ἀπελπισίαν του· ἀλλ' ἤτο ἐξ ἐκείνης τῆς ὀρμητικῆς φύσεως τῆς ἀνεπιδέκτου κρίσεως καὶ ἥτις μόνῃ της κατευνάζεται.

— Ἡ μήτηρ μου... τί θέλει εἰπεῖ ἡ μήτηρ μου; ἐπανελάμβανεν ἀδιακόπως. Κάλιον νὰ ἀποθάνω παρὰ νὰ παρουσιασθῶ ἔμπροσθέν της!... ὁ θάνατος δὲν μὲ φοβίζει... ῥίπτομαι εἰς τὸ πηγάδι καὶ τελειώνει...

Ἐφρικίασα σκεφθεὶς ὅτι ἤτο ἱκανὸς τοιούτου ἐγκλήματος, καὶ ἐὰν ἐγκατέλιπον αὐτὸν οὐδὲν ἠδύνατο νὰ τὸν ἐμποδίσῃ ἀπὸ τοῦ νὰ φονευθῇ οὔτε ἡ ἰδέα τῆς θείας δίκης, οὔτε ὁ φόβος τῆς αἰωνίου κολάσεως. Ἐνῶ δὲ παρεφέρετο οὕτως, εἶχε καὶ στιγμὰς ἀδυναμίας, καὶ τότε καθήμενος ἔκρυπτε τὸ πρόσωπόν του εἰς τὰς χεῖράς του ἀναστενάζων καὶ ὀδυρόμενος ὡς γυνή. Ὡφεληθεὶς ἐκ τῆς μεταβολῆς ταύτης τῷ εἶπον προστακτικῶς.

— Ἀκουσόν με, καλὲ μου Πινατέλ, πρέπει νὰ λάβῃς ἐν μέτρον. Ἐπίστρεψον εὐθὺς εἰς Ἅγιον Σ... ῥίψου εἰς τοὺς πόδας τῆς μητρὸς σου καὶ ὁμολόγησον τὰ πάντα...

— Ὅχι, ὄχι, ἀνέκραξε, δὲν τολμῶ νὰ ὑπάγω εἰς τὴν οἰκίαν, θὰ φύγω, καὶ κανεὶς πλέον δὲν θέλει ἀκούσει περὶ ἐμοῦ.

— Σήκω, ἐξηκολούθησα, σήκω καὶ ἐλθε, ἐγὼ σὲ συνοδεύω. Ἀφοῦ ἐδίστασεν ὀλίγον ἐνέδωσεν ἔπειτα καὶ ἐκινήσαμεν. Καθ' ὁδὸν τῷ ἀπέδειξα κατὰ πόσον ἔλειψεν ἀπὸ τὰ πρὸς τὸν Θεὸν χρῆσι κατὰ πόσον τὴν οἰκογένειάν του, συμβουλεύων αὐτὸν, διὰ ποίας διαγωγῆς ἠδύνατο νὰ ἐ-

ξιλεύσῃ τὰ πταίσματά του. Μὲ ἠκροάζετο εὐπει-
θῶς, ἀλλ' οὔτε λέξιν μετανόιας ἤκουσα πρὸς πα-
ρηγορίαν μου, ἐξελθοῦσαν ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ.
Μολοντοῦτο καθισούχασεν ὀλίγον κατ' ὀλίγον καὶ
ἀνεφάνη πάλιν ἡ συνήθης ἀφροντισία καὶ κουφό-
της του. Μοι ἐδιηγῆθη δὲ ἐν λεπτομερείᾳ τὴν κα-
ταστροφὴν ἣν ἔπαθεν.

— Τί θέλετέ, μὲ εἶπεν, ἐπειτα, ὅταν χωρικός
νομφεύεται νέαν ἐξ εὐγενοῦς οἰκογενείας φέροι εἰς
τὸν οἶκόν του τὰ ἑπτὰ θανάσιμα ἁμαρτήματα.

— Πῶς ὁμιλεῖς τοιουτοτρόπως; ἀνέκραξα
ἀγανακτῶν.

— Εἶπον ἑπτὰ, εἶνε ἀληθῶς πολλὰ ἀφαιρέσα-
τε λοιπὸν δύο ἢ τρία μ' ἀπεκρίθη φλεγματικῶς.

— Σιώπα, ἄθλιε! τὸν εἶπον τότε. Δὲ ἐξηπά-
τησας τὴν νέαν ταύτην, οὐ τὴν ἀπεπλάνησας.

— Ὅχι, ὅχι, διόλου, μὲ διέκοψε, τόσον εἶνε ἀ-
λήθεια, ὅσον ὅτι μέλλω μίαν ἡμέραν νὰ ἀποθάνω.
Οὕτε τὴν ἐπεζήτησα, οὔτε τὴν ἐπροκάλεσα. Πρὸ
δύο ἑτῶν τὴν εἶδον εἰς τὰ παιγνίδια τὰ κατ' ἑ-
τοὺς γινόμενα εἰς Μαλεπερ τὴν ἑορτὴν τοῦ Ἀγίου
Λαζάρου. Μετὰ τοὺς ἀγῶνας ἔγεινε χορὸς εἰς τὸν
ὁποῖον ἦμην ὁ χορευτὴς αὐτῆς. Βεβαίως μεγάλη
τιμὴ δι' ἐμὲ, ἀλλ' ἐπροτίμων καλλίτερον νὰ συμ-
φάγω μετὰ τῶν φίλων μου ἐν καλὸν φητὸν, παρὰ
τὸν χορὸν. Μοι ὁμίλει ἐνῶ ἔχορεύομεν μετὰ πλεί-
στης εὐπροσηγορίας, καθὼς καὶ ἐγὼ τὴν ἀπεκρι-
νόμεν ὡς ἔπρεπεν. Ὅτε δὲ ἐχωρίσθημεν μοι ἐξέ-
φρασεν ἰδέας, τὰς ὁποίας μόλις ἠνύουν. Ἐπειτα
ἀπήτησε νὰ μείνω εἰς Μαλεπερ καὶ ἔμεινα. Ἐρχι-
σε νὰ μοι δίδῃ συνεντεύξεις. Ἐκεῖνη ἱσταμένη
ἐπὶ τοῦ ἐξώστου, καὶ ἐγὼ κάτωθεν εἰς τὴν
ρίζαν ἐνδὸς δένδρου ἠτενίζομεν ἀλλήλους μακρό-
θεν καὶ συνδιαλεγόμεθα διὰ σημείων· ἐνίοτε δὲ
μοι ἔρριπτε καὶ τὸ ἄκρον σχοινίου. Παιδαριώδη,
βλέπετε, πράγματα! Τίς ἤθελεν ὅμως μὲ εἶπει
ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα ἔμελλε νὰ ᾖ ἡνὸς ὁ γάμος. . . .
Αὐτὸ ἤθελεν αὕτη ἡ κακὴ κεφαλὴ καὶ τὸ κατῳρ-
θωσεν. . . ἃς ᾖ ὑπομονή! . . ἴσως ἡμέραν τινὰ
οἱ γονεῖς τῆς τὴν συγχωρήσουν. . .

Ἐν τοῦτοις ἐπλησιάζομεν εἰς Σ. . . ὅτε δὲ ἐ-
φθάσαμεν εἰς τὴν οἰκίαν του ἐσταμάτησε λέγων.

— Δὲν εἰσέρχομαι. . . δὲν τολμῶ. Ἰπάγε-
τε σεῖς, κύριε ἐφημέριε, καὶ ζητήσατε τὴν συγχώ-
ρησιν τῆς μητρός μου.

— Καὶ ἡ σύζυγός σου, ἡ δυστυχὴς σύζυγός
σου; τὸν διέκοψα μὲ ἐπιπληκτικὸν τόνον.

— ὦ! ὅσον δι' αὐτὴν, ἠξέυρω ὅτι θὰ μὲ συγ-
χωρήσῃ, εἶπε μετὰ πεποιθήσεως.

Εἰσῆλθον δὲ μόνος καθ' ἣν στιγμὴν ἐτοιμάζον-
το νὰ δειπνήσωσι. Βεβαίως τὸ πρόσωπόν μου ἐξέ-
φραζε τὴν θλίψιν τῆς ψυχῆς μου, διότι ἡ γραῖα
ἐγερεῖσα ἀνέκραξε.

— Θεέ μου, τί συνέβη; Τί ἔρχεσθε νὰ μᾶς ἀ-
ναγγεῖλετε, κύριε ἐφημέριε; ἴσως ὁ Φραγγισκός
μου ἔπαθε τίποτε, εἶπεν τρέμουσα ὁλόσωμος.
Ὅλοι οἱ ἄλλοι εἶνε ἐδῶ. Παιδί μου! δυστυχὲς μου
τέκνον! . . .

Ἡ νεκρὰ γυνὴ ἐπίσης ἐπλησίασε σιωπηλὴ καὶ
ἄδακρυς, ἀλλ' ἡ ἀγωνία τῆς ψυχῆς τῆς εἰκονισμέ-
νῃ ὑπῆρχεν ἐπὶ τῆς φυσιογνωμίας τῆς.

— Ὁ υἱός μου! εἶπατέ μοι τί ἔγεινεν ὁ υἱός
μου, ἐξηκολούθησε φωνάζουσα ἡ γραῖα.

— Τώρα τὸν βλέπετε, ἀπεκρίθη αὐτῇ. Ζῇ καὶ
ὕγιαίνει ἀλλὰ μέγα δυστύχημα τῷ συνέβη.

Καὶ διηγῆθη ὅτι διέτρεξεν.

— Ἄς ᾖ ἐὺλογημένος ὁ Θεός, ἀνέκραξεν ἡ
μήτηρ ὑψοῦσα τὰς χεῖρας πρὸς τὸν οὐρανόν· ἃς
ἔλθῃ καὶ δὲν τὸν ἐπιπλήττω.

Καὶ τῶντι ὁ Ἀδβάτος, ὅστις εἶχεν εἰσχωρή-
σει εἰς τὸν ἀχυρὸν, ἀκούσας τὰς τελευταίας λέ-
ξεις τῆς μητρός του εἰσεπήδησεν εἰς τὸ δωμάτιον
καὶ ἔρριφθῇ εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτῆς παράφορος ἐξ
εὐγνωμοσύνης. Οἱ δὲ ἄλλοι ἀδελφοὶ του τείναντες
αὐτῷ τὴν χεῖρα τῷ ἑκαμον θέσιν πλησίον τῆς
τραπέζης.

Μόνη δὲ ἡ σύζυγός του ἱσταμένη παράμερα δὲν
ἐπρόφερε λέξιν. Καθήμεν εἰς μίαν γωνίαν τοῦ
δωματίου εἶχε τὴν κεφαλὴν ἐσκυμμένην καὶ τὰς
χεῖρας ἀφημένας ἐπὶ τῶν γονάτων. Πλησιάσας ὁ
σύζυγός τῆς τῇ ὠμήλῃσε χαμηλοφώνως, ὅπως
τὴν καταπραῦνη, ἐκεῖνη δὲ τὸν ἠκροάθη μὲ ζο-
φερὸν ὕψος χωρὶς νὰ ὑψώσῃ τὴν κεφαλὴν, οὔτε
λέξιν νὰ τῷ ἀποκριθῇ. Ἀλλ' ὅτε πάλιν ἐδιπλα-
σίασε τὰς παρακλήσεις του καὶ ἔκαμε σχῆμα
ὅπως τὴν βιάσῃ νὰ τὸν κυττάξῃ, τότε αὐτὴ ἐ-
ξεβράχῃ εἰς θυμόν.

— Ἀφυσὸν με, τῷ εἶπε μεγαλοφώνως καὶ μα-
νιώδης ἀνεγειρομένη, εἶσαι ἄθλιος, ἀνάξιος τοῦ
ὅτι ἐπράξα διὰ σέ. . . Νομίζεις, ὅτι θέλω κατα-
δεχθῇ νὰ συμμερισθῶ τὸν ἄρτον, τὸν ὁποῖον ὡς
ἐλεημοσύνην σοὶ προσφέρει ἡ οἰκογένειά σου! . . .
Ὅχι, ποτέ! . . . Καὶ ἐπειδὴ δὲν θέλεις νὰ φύγῃς
ἀπ' ἐδῶ μετ' ἐμοῦ, θὰ φύγω μόνη! . . . Μείνε ἐπὶ
τῆς κόπρου, ὅπου καὶ ἐγεννήθης, ἄθλιε ἄνθρωπε! . .

Ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐξακολουθήσῃ. . . ὁ
ἀδβάτος κάτωχρος ὑπ' ὀργῆς ὕψωσε τὴν χεῖρα ἐπ'
αὐτῆς, αὕτη δὲ ὀπισθοδρόμησεν ἀφήσασα ὑπόκω-

φον κραυγὴν . . . "Ολοι παρευθὺς ἐρρίφθησαν με-
ταξὺ αὐτῶν, ἡ δὲ μήτηρ τρέξασα πρὸς τὸν υἱόν
της τὸν ἐκράτησεν εἰς τὰς ἀγκάλας της. Ἐγὼ
μόνον ἐπλησίασα τὴν νέαν σύζυγόν του, ἥτις ὀρ-
θία καὶ τὴν βράχην ἐστηριγμένην ἔχουσα ἐπὶ τοῦ
τοίχου θεώρει περὶ αὐτὴν μετ' ἀπλανὲς ὄμμα. Μία
τῶν παρειῶν αὐτῆς ἦτο πελιδνὴ ἡ δὲ ἑτέρα κα-
ταλόχκινος.

— Μ' ἐκτύπησεν! μ' εἶπε με φρικώδη ἐκ-
φρασιν, καὶ χωρὶς νὰ μοὶ δώσῃ ἀκρόασιν, χωρὶς
νὰ προσθέσῃ λέξιν ἄλλαν καὶ μὴ θεωροῦσα κανέ-
να, ἐξῆλθε τοῦ δωματίου καὶ ἀνέβη τὴν κλίμακα
προφέρουσα κατάρτας.

— Κράτησον τὴν γλώσσάν σου! ἐφώναξεν ὁ
Ἀβδᾶς ἡ . . .

— Ἀφῆσέ την τώρα, εἶπεν ἡ γραῖα βιάζουσα
αὐτὸν νὰ καθήσῃ. Μὴ γίνεσαι ἄδικος, σὲ ὕβρισε,
τὴν διώρθωσες, ἐτελείωσεν. Τώρα πρέπει νὰ φι-
λιωθῇτε καὶ νὰ προσπαθήσητε νὰ ζήσητε καλὰ.

— Α! θὰ τὸ ἴδωμεν! ἐμουρμούρισεν ἐκεῖνος.
Ἦξεύρεις, ὅτι καὶ σὺ ἂν μοὶ ὠμίλησ' τοιοῦτοτρό-
πως ἤθελον λησμονήσῃ τὸ ὅποιον σοὶ χρεωστῶ
σέβας, εἰς σὲ τὴν μητέρα μου! . . .

Ἐντούτοις ἦτο ἀργὰ καὶ ἔπρεπε νὰ ἐπιστρέψω
εἰς Σ. . . τὸ αὐτὸ ἐσπέρας. Ὁ πρωτότοκος ἠθέλη-
σε νὰ με συνοδεύσῃ λέγων, ὅτι εἶχε μερικὰς ὑ-
ποθέσεις ὅτε δ' ἀνεχωροῦμεν ἡ γραῖα Πινατέλ ἐ-
στράφη, ὡς ἐκ προαισθήματος, ἀνησυχῶς πρὸς
τὸν Φραγκίσκον. — Δὲν πηγαίνει; καὶ οὐ νὰ κοι-
μηθῇς εἰς Σ. . . ; Ἡ σύζυγός σου εἶνε πολὺ ὠρ-
γισμένη καὶ ἐὰν τῇ ὁμιλήσῃς, ἐνδέχεται ἴσως νὰ
συμβῇ τί χειρότερον.

— Καὶ μήπως θὰ τὴν φοβηθῶ! ἀνέλαβε σχε-
δὸν προσβεβλημένος. Ἠσύχασε, ἡσυχάσε, μητέρ
μου, καὶ δὲν θὰ με ὕβρισῃ καὶ δευτέραν φορὰν! . . .

Οὕτως ἀνεχωρήσαμεν. Ὁ καιρὸς ἦτο ἡσυχὴ καὶ
ἡ πανσέληνος ἐφώτιζεν τὴν πορείαν μας. Πρὶν
ὅμως ἀπομακρυνθῶ ἔστρεψα καὶ πάλιν τοὺς ὀ-
φθαλμούς μου πρὸς τὴν οἰκίαν δεδομένος τῷ Ἰψίστῳ
ὑπὲρ τῆς κατατεθλιμένης καὶ ἀσεβοῦς ψυχῆς, ἣν
ἐκεῖ ἄφινον . . . Φεῦ! ὤφειλον νὰ δεηθῶ ὑπὲρ
ἐκείνου, ὅστις ἔμελλε ταχέως νὰ παρουσιασθῇ ἐ-
νώπιον τῆς θείας αὐτοῦ δικαιοσύνης.

Ζ'.

Εἰς τοὺς λόγους τούτους ὁ πατὴρ Λαμβέρτος
βαθέως ἀνεστέναξεν ἐκ δευτέρου, καὶ ἐφάνη δις ἁ-
ζων νὰ ἐξακολουθήσῃ διηγούμενος τὸ παράδοξον
τοῦτο συμβεβηκός.

— Σὰς παρακαλῶ θερμῶς, τελειώσατε, τῷ
εἶπε μετὰ ἡλλοιωμένης φωνῆς ὁ Μαρκέσιος.

— Λοιπὸν ἄς ᾔνε, ἀνέλαβεν ἐκεῖνος. Τὴν ἐ-
παύριον εἶδον ἄνθρωπον μετὰ σπουδῆς βκίνοντα
καὶ ὅστις ἀναγνωρίσας με, μ' ἐφώναξε διαβαίνων.

— Φόνος συνέβη εἰς τὴν οἰκίαν τῶν Πινατέλ. Τὴν
νύκτα ταύτην ἡ ὠραία χωρική ἐφόνευσεν τὸν σύ-
ζυγόν της. . . σπεῖδω δὲ πρὸς τὸ Αἰξ νὰ εἰδο-
ποιήσω τὴν διοίκησιν . . .

Τοὺς λόγους τούτους ἀκούσας ὁ δὲ Χαμποβέρ
ἐκάλυψε τὸ πρόσωπον μετὰ τὰς χεῖράς του βαθύν
στεναγμὸν ἀφείς . . . Ἐγὼ δὲ ἀπέστρεψα τοὺς
ὀφθαλμούς, ῥίγος αἰσθανθεὶς μέχρι τοῦ βάθους τῆς
ψυχῆς μου, ὡς ἐὰν παρέστη ἐμπρὸς μου ἡ ἔνοχος.

— Ἀλήθεια, κακὴ γυνή, ἀνέκραξεν ὁ Θεὸς μου.

— «Ἄντι νὰ ὑπάγω, ἐξηκολούθησεν ὁ ἱερεὺς,
εἰς τὴν ἐκκλησίαν διευθύνθη πρὸς τὴν οἰκίαν αὐ-
τῶν τῶν δυστυχῶν . . . Πρὶν ὅμως φθάσω ἀπήν-
τησα ἄνθρωπον τινα, ὅστις καὶ μ' ἐπληροφόρησε
περὶ τοῦ φρικώδους συμβάντος. — Δὲν ὑπάρχει
ἀμφισβολία, μετ' εἶπεν, ὅτι ἡ ὠραία χωρική ἐπραξε
τὸ ἐγκλημα. Χθὲς τὸ ἐσπέρας ἐδυσχερестήθη μετὰ
τοῦ συζύγου της μετὰ ταῦτα ἐκοιμήθησαν ἡσυχῶς.
Τὴν πρωτὴν ἐξυπνήσασα ἡ σύζυγος τοῦ πρωτοτό-
κου, ἐσηκώθη δι' ὑπηρεσίαν τινὰ καὶ διεληθύσα
ἀπ' ἐξω τοῦ δωματίου αὐτῶν ἐγλύφρησε παρατη-
ρήσασα δὲ εἶδεν αἷμα ῥέον ἐκ τοῦ κατωφλίου τῆς
θύρας. Τότε ἤρχισε νὰ φωνάζῃ βοήθειαν! καὶ πα-
ρευθὺς ἔτρεξαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, οἵτινες καὶ ἀ-
νοίξαντες τὴν θύραν εὗρον τὸν ἀδελφόν των δολο-
φονημένον ἐπὶ τῆς κλίνης του . . . Πρὸ ὀλίγου,
ὅτε ἀνεχώρησα ἀνέπνεον εἰσέτι, ἀλλ' ἀπὸ στιγμῆς
εἰς στιγμὴν περιμένουν νὰ ἐκπνεύσῃ.»

— Καὶ ἡ γυνὴ ἐκείνη; τὸν ἠρώτησα πρέμων.

— Οὕτε ἤξεύρουں ποῦ ὑπῆγεν. Ἦν ἡ ζήτουσ' φαί-
νεται ὅτι ἔλαβε τὴν ὁδὸν τῶν ἀγρῶν . . . ἀλλὰ
δὲν θὰ διαφύγῃ τὰς χεῖράς των, διότι πάντες ἔ-
τρεξαν πρὸς καταδίωξίν της, διὰ νὰ ἐκδικήσωσι
τὸν Ἀβδᾶτον.

Ἐστρεψα τὸ βῆμα, ζητῶν μετὰ θαυμάσιον παρὰ
τοῦ Θεοῦ, ὅπως ἐγκαίρως φθάσω καὶ προδιαθέσω
τὸν δυστυχῆ ἐκεῖνον τὸν μέλλοντα νὰ παραιοσια-
σθῇ ενώπιον αὐτοῦ. Ὅτε ἐπλησίασα εἰς τὴν οἰκίαν
κατεπαράχθην ἀκούσας κραυγὰς καὶ λυγμούς· ἐνό-
μισα ὅτι τετέλεσται πλέον. Ὁ οἶκος ἦτο πλήρης ἀν-
θρώπων, διότι οἱ Πινατέλ ἔχαιρον πρόνομίαν εἰς τὸ
χωρίον.

Ἀναβὰς δρομαῖος εἰσῆλθον εἰς τὸ δωματίον
μόλις φωτιζόμενον δι' ἐνὸς φεγγίτου, ὅπου καὶ ἦτο

συνηγμένη ὅλοι ἡ οἰκογένεια περὶ τὸν ἀββάτον, ὅστις ἔκειτο ἐξηπλωμένος ὡς ἄνθρωπος κοιμώμενος. Δευκὸν σινδόνιον ἐρρίμμενον ἐπὶ τῆς κλίνης ἐκάλυπτεν αὐτὴν ἐντελῶς, ἀφίνον μόνον τὸ πρόσωπον ἀσκεπές, τὸ κεκλιμένον ἐπὶ τοῦ προσκεφαλαίου· ἡ μήτηρ τοῦ ἐσκυμμένη ἐπ' αὐτοῦ τὸν ἐθεώρει μετ' ἀνεκφράστου λύπης καὶ ἀπελπισίας, ὁμιλοῦσα ἐνίοτε πρὸς αὐτὸν, ὡς ἂν ἤλπιζεν, ὅτι ἠδύνατο νὰ τὴν ἀκούσῃ. Ὅταν αὕτη μὲ εἶδεν, ἀνέκραζε,

— Τὸν ἔφερες χθὲς πλήρη ζωῆς καὶ σήμερον ἀποθνήσκει. . . τὸν ἔσφαξεν ἡ λύκαινα ὡς ἀθῶον ἀρνίον! . . .

— Ἐρχομαι πρὸς βοήθειάν του! εἶπον πλήρης ἐγκαρδίου πίστεως.

Καὶ ἐγονυπέτησα παρὰ τὴν κλίνην αὐτοῦ· μ' ἐφάνη δὲ ὅτι ἐκινήθη ὀλίγον καὶ ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς. Τότε ἔφθασε καὶ ὁ ἰατρός, ὅστις σηκώσας τὴν σινδόνην ἐλαφρῶς παρετήρησε τὸν σφυγμὸν καὶ ἔκυψε νὰ ἀκροασθῇ τὴν ἀναίσθητον σχεδὸν ἀναπνοὴν τοῦ ἀποθνήσκοντος. Ἐπειτα δὲ ἔλθων πρὸς ἐμὲ μὲ ἐθεώρησε σείσας τὴν κεφαλὴν.

— Ὑπάρχει ἐλπίς; ἠρώτησα αὐτὸν σιγαλά.

— Οὐδεμία, μοὶ ἀπεκρίθη· ὁ δυστυχὴς ὀλίγας στιγμὰς ἔχει νὰ ζήσῃ· ἀνευ δὲ τοῦ ἰσχυροῦ ὀργανισμοῦ τοῦ πρὸ πολλοῦ ἤθελεν ἐκπνεύσει, ἀλλ' ἡ ζωὴ δυσκόλως ἀποσπᾶται ἀπὸ σῶμα τοσοῦτον εὖρωστον καὶ νέον.

Ἐπλησίασα ἐκ νέου τὸν Φραγκίσκον καὶ ἐζήτησα τὴν χεῖρά του, ἥτις καὶ ἦτο καθημαγμένη.

— Τέκνον μου, ἀκριβὸν μοὶ τέκνον, τῷ εἶπον, δέου ἐκ καρδίας μετ' ἐμοῦ εἰς τὸν Θεὸν ἵνα συγχωρηθῇς. Δέου ὑπὲρ τῆς συζύγου σου συγχωρῶν αὐτὴν διὰ τὸν θάνατόν σου. Ὀλίγαι στιγμαὶ σοὶ μένουν, ἀλλ' ἀρκοῦσι πρὸς ἐξιλέωσιν τῶν ἁμαρτιῶν σου. . . Μὲ ἀκούεις υἱέ μου; . . . συγχωρεῖς; . . .

Δὲν μ' ἀπεκρίθη· ἀλλ' ἔσχον τὴν ἄρρητον παρηγορίαν αἰσθανθεὶς τὴν χεῖρά του θλίβουσιν ἀσθενῶς τὴν ἐδικήν μου. Ἐπειτα τὰ βλέφαρά του ἡμιανέωχθησαν, ἠτένισε τὴν μητέρα του καὶ παρέδωκε μετ' ὀλίγας στιγμὰς τῷ ὑψίστῳ τὴν μετανουοῦσαν καὶ σωθεῖσαν ψυχὴν του. . .

Αὐθημερόν δὲ ἐπιστρέφων εἰς Σ. . . ἔμαθον ὅτι ἡ ἔνοχος συλληφθεῖσα ἀπήχθη εἰς τὰς φυλακάς τοῦ Αἰῆ. Ἠθέλησα νὰ εἰσχωρήσω παρ' αὐτῇ, ὅπως τῇ προσφέρω τὴν πνευματικὴν βοήθειαν, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθην, διότι ἡ πολιτικὴ μόνον εἰς τοὺς ἐνόρκους ἱερεῖς ἄφινε τὴν εἰσοδὸν ἐλευθέραν· κατώρ-

θωσα μόνον νὰ τῇ στείλω ἐπιστολὴν, ἐν ᾗ τῇ ἔγραφον ὅτι τὸ χριστιανικὸν ἔλκος μὲ ὑπηγόρευσε πρὸς παρηγορίαν καὶ σωτηρίαν τῆς. Κατ' εὐτυχίαν δὲ τῆς ἀθλίας νέας δὲν διεθρullyθήη τὸ κακούργημα καὶ ἡ ποινὴ τῆς, διότι ἐν καιρῷ πολιτικῶν ταραχῶν καὶ ἀνωμαλιῶν ἡ ἀνθρώπινος δικαιοσύνη τιμωρεῖ σιωπηλῶς τοὺς μεγάλους ἐγκληματίας. Τηκομένη πλέον τοῦ ἐνὸς ἔτους ἐν τῇ φυλακῇ ἐπαρουσιάσθη τέλος ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῆς ἐποχῆς ἐκείνης καὶ δικασθεῖσα ἀπαρτηρητὶ, κατεδικάσθη κατὰ τοὺς νεωτέρους νόμους νὰ στιγματισθῇ ὑπὸ τοῦ δημίου καὶ νὰ διέλθῃ τὰς ἐπιλοίπους ἡμέρας τῆς εἰς τὴν φυλακὴν. Δὲν ἤμην τότε εἰς Γαλλίαν, διότι καταδικωμένος εἶχον καταφύγει εἰς τὸ Παπικὸν κράτος. Ὅτε δὲ ἔμαθον τὴν καταδίκην τῆς εἶχε πρὸ πολλοῦ γίνει καὶ ἡ ἐκτέλεσις.

Ὅτε ἐπανῆλθον ἐκ τῆς ἐξορίας, ἡ ὑπόθεσις αὐτῇ εἶχε σχεδὸν λησμονηθῇ, μὲ εἶπον μόνον ὅτι ἡ ὠραία χωρικὴ ὑπέμενε τὴν δυστυχίαν τῆς εἰς Ἐμβροῦμ, καὶ ὅτι ἡ γραῖα Πινατέλ εἶχεν ἀποθά- νει ἐκ τῆς λύπης, διότι οἱ δικασταὶ δὲν ἐλαιμητόμησαν τὴν νύμφην τῆς.

— Καὶ ἔκτοτε δὲν ἐμάθατε τίποτε περὶ τῆς ἀτυχοῦς ἐκείνης γυναικός; ἀνέκραξεν ὁ Μαρκέσιος.

Ὁ πατὴρ Λαμβέρτος ἐδίστασεν, ὡς ἂν πρό- ληψις τις τὸν ἐμπόδιζεν ἐν τῷ μέσῳ τῆς διηγέ- σεώς του, ἀλλὰ τέλος ἀπεκρίθη συντόμως.

— Ἀργότερα ἐπληροφορήθην ὅτι λαβοῦσα χά- ριν ἐξῆλθε τῆς φυλακῆς. Ἡ κατάστασις ὁμῶς αὐτῆς ἦτο δεινοτάτη, μὴ ἐπανευρούσης ἐν τῷ κόσμῳ ἄλλο, εἰμὴ πτωχείαν καὶ γενικὴν ἀποστροφὴν. Ἀνθρωπὸς τις, ὅστις ἐγνώριζε διὰ ποίας μετανοίας εἶχεν ἐξιλέωσει τὸ ἐγκλήμα τῆς ἐβοήθησεν αὐτὴν νὰ κρύψῃ τὸ ὄνομά της χορηγῶν αὐτῇ τὰ μέσα νὰ κερδίῃ τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα.

— Σὰς ἐξορίζω, κύριε ἐφημέριε, ἐρωτήσατε περὶ αὐτῆς, εἶπεν ὁ δὲ Χαμποβερ συγκινημένος, καὶ πληροφορησάτέ με πῶς εὐρίσκεται. Ἐπιθυμῶ νὰ ἔχῃ τακτικὰ τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα, ὅπως αἱ τελευταῖαι ἡμέραι τῆς διέλθωσιν ἐν ἡσυχίᾳ.

— Θέλω προσπαθῆσαι, κύριε Μαρκέσιε, ἀπε- κρίθη ἀπλῶς ὁ Λαμβέρτος προσκλινάς.

— Πῶς! εἶνα δυνατόν νὰ ἔχω πρὸ ὀφθαλμῶν τόσον καιρὸν τὴν Ἡρώϊδα τοσοῦτον τραγικῆς ἱστορίας καὶ νὰ μὴ τὸ ἐνοήσω; ἐπιθύρουν ὁ Γερουσάκ θεωρῶν τὴν εἰκόνα, ἔπρεπεν, ἀκριβὲς μοὶ Λαμβέρτε, νὰ μοὶ τὴν διηγηθῇ.

(ἀκολουθεῖ).